

Profesor Katarzyna Otmianowska-Mazur in memoriam

Marian Soida

Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

Katarzyna Otmianowska-Mazur
(16 listopada 1957, Lublin – 14 lipca 2020, Kraków)

14 lipca 2020 roku zmarła prof. dr hab. Katarzyna Otmianowska-Mazur, wieloletni pracownik i Dyrektor Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Była członkiem Międzynarodowej Unii Astronomicznej, Międzynarodowej Unii Nauk Radiowych (Przewodniczącą Polskiej Komisji Radioastronomii) i Polskiego Towarzystwa Astronomicznego.

Prof. dr hab. Katarzyna Otmianowska-Mazur urodziła się 16 listopada 1957 roku w Lublinie. Po ukończeniu nauki w II LO im. J. Zamoyskiego w Lublinie rozpoczęła studia astronomiczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując w roku 1981 tytuł magistra astronomii. W tym samym roku została zatrudniona w Obserwatorium Astronomicznym UJ na stanowisku asystenta i początkowo zajmowała się bazą minimów gwiazd zmiennych oraz Rocznikiem Astronomicznym OA UJ.

Jej zainteresowania ewoluowały jednak w kierunku fizyki galaktyk i pod kierunkiem prof. Marka Urbanika rozpoczęła badania nad magnetyzmem środowiska międzygwiazdowego w galaktykach spiralnych. W oparciu o obserwacje radioastronomiczne galaktyk opracowywała ich modele numeryczne. Posumowanie wyników tych prac zamieściła w swojej rozprawie doktorskiej obronionej w 1993 roku.

Po doktoracie zintensyfikowała pracę badawczą tworząc – z czasem dobrze rozpoznawalną w skali międzynarodowej – grupę modelowania numerycznego galaktyk. Nawiązała współpracę z kilkoma światowymi specjalistami w dziedzinie modelowania magnetohydrodynamiki plazmy i została jednym z liderów takich badań na świecie. W wyniku tych prac opublikowane zostały liczne prace w renomowanych czasopismach astronomicznych. Zainicjowała też serię znanych międzynarodowych konferencji ze swojej tematyki. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego (w roku 2004) wypromowała dwoje doktorów, którzy pod jej kierunkiem stali się specjalistami w modelowaniu numerycznym procesów magnetohydrodynamicznych. Na swoje badania zdobyła kilka grantów, z których m. in. finansowana była rozbudowa bazy obliczeniowej Obserwatorium. W roku 2012 uzyskała tytuł naukowy profesora nauk fizycznych.

Swoją pracę naukową łączyła z innymi obowiązkami. Już w roku 1999 została Zastępcą Dyrektora Obserwatorium Astronomicznego UJ ds. studenckich. W kolejnych dwóch kadencjach (w latach 2005-2012) pełniła funkcję Dyrektora Instytutu OA UJ. Jej kierownictwo doprowadziło do znacznego wzmocnienia poziomu naukowego prowadzonych w Instytucie badań. W swojej drugiej kadencji zaangażowała się z sukcesem w pozyskanie funduszy na budowę w Polsce trzech stacji europejskiego interferometru radiowego LOFAR. W efekcie z końcem 2015 roku trzy polskie stacje zostały włączone jako część tego światowego projektu przynosząc znaczące wyniki naukowe.

Przez ostatnie swoje lata zmagająca się z nieuleczalną chorobą – zmarła nagle 14 lipca 2020 r.

Osiągnięcia naukowe i organizacyjne profesor Katarzyny Otmianowskiej-Mazur przyczyniły się do rozpoznawalności Obserwatorium Astronomicznego UJ oraz Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej. Jej mądra i sympatyczna postać na zawsze pozostanie w pamięci pracowników UJ.

Miejscem spoczynku prof. Katarzyny Otmianowskiej-Mazur jest cmentarz parafialny w Bibicach k. Krakowa.